

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра германської і української філології

ЗАТВЕРДЖЕНО КАФЕДРОЮ
В. о. завідувача кафедри

 Оксана МОКЛЯК
(протокол «01» вересня 2025 р. № 1)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)

освітньо-професійна програма «Правознавство»
спеціальність D8 Право
галузь знань D Бізнес, адміністрування та право
рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій

Полтава
2025 – 2026 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Правознавство» спеціальності D8 Право.

Мова викладання: державна.

Розробник: Мокляк Оксана, доцент кафедри германської і української філології, к. філол. н., доцент

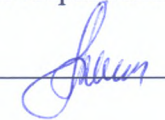
«01» вересня 2025 року

Оксана МОКЛЯК

Погоджено гарантом освітньо-професійної програми «Правознавство»

«01» 09 2025 року

Світлана ЛИПІЙ

Схвалено радою з якості вищої освіти спеціальності «Право»
протокол 01 вересня 2025 року № 1.

Голова ради з якості вищої освіти
спеціальності «Право»

Олександр КАЛЬЯН

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти (D8ПП бд 2025)	Заочна форма здобуття освіти (D8ПП бз 2025)
Загальна кількість годин	90	90
Кількість кредитів	3	3
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова	обов'язкова
Рік навчання (шифр курсу)	1 (D8ПП бд 2025)	1 (D8ПП бз 2025)
Семестр	1	1, 2
Лекції (годин)	16	2 (НЛ) 1-й сем, 2 (2-й сем)
Практичні (годин)	14	2
Самостійна робота (годин)	60	84
серед них індивідуальне завдання: контрольна робота (годин)	-	40
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Виробити навички мовної поведінки у професійній сфері: вплив на співрозмовника за допомогою вмілого використання різноманітних мовних засобів, оволодіння культурою монологу, діалогу та полілогу; сприйняття й відтворення фахових текстів, засвоєння лексики та термінології свого фаху, вибір комунікативно виправданих мовних засобів, послугоування різними типами словників.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Передумови відсутні.

4. Компетентності:

- загальні:

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.

5. Результати навчання:

РН10. Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології.

РН11. Мати базові навички риторики.

РН12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.

Результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
РН10. Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології.	Застосовувати норми української літературної мови під час усної і писемної фахової комунікації.
	Аналізувати тексти різних стилів і жанрів, визначати їхню специфіку.
	Знати основні вимоги до оформлення ділової документації державною мовою.
	Розуміти специфіку індивідуальних та колективних форм фахового спілкування.

РН11. Мати базові навички риторики.	Володіти навичками ораторського мистецтва. Аргументовано висловлювати власну думку з конкретної теми державною мовою.
РН12. Донести до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.	Уміти моделювати процеси успішної фахової комунікації, ураховуючи правила спілкувального етикету.

6. Методи навчання і викладання:

словесні методи (лекція, пояснення), наочні методи (ілюстрування, демонстрування), практичні методи (вправи), методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду), методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, оперативний контроль), інтерактивні методи (дискусії, ігри), мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій), методи усного контролю (опитування), методи письмового контролю (тести).

7. Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування. Основи культури української мови

Предмет і завдання курсу, його наукові основи. Поняття національної та літературної мови, мовні норми. Професійна комунікативна компетенція. Мовне законодавство та мовна політика в Україні.

Мова і культура мовлення в житті професійного комунікатора. Комунікативні ознаки культури мови. Типи словників і їх роль у підвищенні мовленнєвої культури. Мовний, мовленнєвий, спілкувальний етикет. Стандартні етикетні ситуації. Парадигма мовних формул.

Тема 2. Стилї сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні

Функціональні стилі української мови та сфера їх застосування. Основні ознаки функціональних та експресивних стилів. Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового й розмовного стилів. Текст як форма реалізації мовнопрофесійної діяльності.

Тема 3. Спілкування як інструмент професійної діяльності

Спілкування і комунікація. Функції спілкування. Види, типи і форми професійного спілкування. Основні закони спілкування. Стратегії спілкування. Невербальні компоненти спілкування. Гендерні аспекти спілкування. Поняття ділового спілкування.

Тема 4. Риторика і мистецтво презентації

Поняття про ораторську (риторичну) компетенцію. Публічний виступ як важливий засіб комунікації переконання. Мистецтво аргументації. Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу.

Види публічного мовлення. Презентація як різновид публічного мовлення. Типи презентацій. Мовленнєві, стилістичні й комунікативні принципи презентації. Культура сприймання публічного виступу. Уміння ставити запитання, уміння слухати.

Тема 5. Культура усного фахового спілкування. Форми колективного обговорення професійних проблем

Особливості усного спілкування. Способи впливу на людей під час безпосереднього спілкування. Індивідуальні (бесіди, співбесіда з роботодавцем, телефонна розмова) та колективні форми фахового спілкування (нарада, збори, перемовини, дискусія, «мозковий штурм»).

Тема 6. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Етикет службового листування

Класифікація документів. Реквізити та правила їх оформлення. Оформлювання сторінки. Вимоги до тексту документа.

Укладання документів з кадрово-контрактних питань: резюме, характеристика, рекомендаційний лист, заява, автобіографія, особовий листок з обліку кадрів, наказ щодо особового складу, трудова книжка, трудовий договір, контракт, трудова угода.

Укладання довідково-інформаційних документів: прес-реліз, повідомлення про захід, звіт, службова записка, довідка, протокол, витяг із протоколу.

Класифікація листів. Реквізити листа та їх оформлювання. Різні типи листів.

Тема 7. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні. Українська термінологія

Особливості наукового тексту і професійного наукового викладу думки. Мовні засоби наукового стилю. Оформлювання результатів наукової діяльності: план, тези, конспект, анотація, реферат. Основні вимоги до написання наукової статті, виконання та оформлювання курсової роботи. Основні правила бібліографічного опису джерел, оформлювання покликань.

Термін та його ознаки. Загальнонаукова, міжгалузева і вузькоспеціальна термінологія. Термінологія обраного фаху. Способи творення термінів певного фаху. Нормування, кодифікація і стандартизація термінів. Українські електронні термінологічні словники. Особливості редагування наукових текстів.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	Денна форма (D8PP бд 2025)				Заочна форма (D8PP бз 2025)			
	усього	серед них			усього	серед них		
		л	п	с. р.		л	п	с. р.
Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування. Основи культури української мови	10	2	-	8	4	-	-	6
Тема 2. Стилі сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні	12	2	2	8	6	-	-	6
Тема 3. Спілкування як інструмент професійної діяльності	12	2	2	8	8	2 (НЛ 1-й сем.)	-	6
Тема 4. Риторика і мистецтво презентації	16	4	4	8	8	2 (2-й сем.)	-	6
Тема 5. Культура усного фахового спілкування. Форми колективного обговорення професійних проблем	12	2	2	8	8	-	2 (2-й сем.)	6
Тема 6. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Етикет службового листування	12	2	2	8	6	-	-	7
Тема 7. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні. Українська термінологія	16	2	2	12	4	-	-	7
Серед них індивідуальне завдання	-	-	-		40			40
Усього годин	90	16	14	60	90	4	2	84

8. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин денна форма (D8PP бд 2025)	Кількість годин заочна форма (D8PP бз 2025)
Тема 1. Стилі сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні	2	

Тема 2. Спілкування як інструмент професійної діяльності	2	
Тема 3. Риторика і мистецтво презентації	4	
Тема 4. Культура усного фахового спілкування. Форми колективного обговорення професійних проблем	2	2
Тема 5. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Етикет службового листування	2	
Тема 6. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні. Українська термінологія	2	
Разом	14	2

9. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин денна форма (D8ПР бд 2025)	Кількість годин заочна форма (D8ПР бз 2025)
Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування. Основи культури української мови	8	6
Тема 2. Стили сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні	8	6
Тема 3. Спілкування як інструмент професійної діяльності	8	6
Тема 4. Риторика і мистецтво презентації	8	6
Тема 5. Культура усного фахового спілкування. Форми колективного обговорення професійних проблем	8	6
Тема 6. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Етикет службового листування	8	7
Тема 7. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні. Українська термінологія	12	7
Серед них індивідуальне завдання		40
Разом	60	84

10. Індивідуальні завдання

Контрольна робота для здобувачів вищої освіти заочної форми здобуття освіти.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання / Результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання / результатів навчання
РН10. Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології. РН11. Мати базові навички риторики. РН12. Доносити до респондента матеріал з певної правової	<i>Поточний контроль:</i> навчальні завдання, тестова контрольна робота, підготовка виступу-презентації (D8ПР_бд_2025), опитування, виконання завдань тестової самостійної роботи, виконання індивідуального завдання (D8ПР_бз_2025). <i>Семестровий контроль:</i> екзамен.

проблематики доступно і зрозуміло.	
------------------------------------	--

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

D8IP бд 2025

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти						Разом
	Тестова контрольна робота	Опитування	Навчальні завдання	Виконання завдань тестової самостійної роботи	Підготовка виступу-презентації	Екзамен	
Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування. Основи культури української мови	15		-	4			4
Тема 2. Стилї сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні			4	4			8
Тема 3. Спілкування як інструмент професійної діяльності		4	4	4			12
Тема 4. Риторика і мистецтво презентації			4	4	5		13
Тема 5. Культура усного фахового спілкування. Форми колективного обговорення професійних проблем			4	4			23
Тема 6. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Етикет службового листування		4	4	4			12
Тема 7. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні. Українська термінологія			4	4			8
Екзамен						20	20
Разом	15	8	24	28	5	20	100

D8IP бз 2025

Назва теми	Форми контролю навчальної роботи здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Виконання навчальних завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Виконання індивідуального завдання (контрольної роботи)	Екзамен	
Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування. Основи культури української мови	-	-	28	40	-	-
Тема 2. Стилi сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні	-	-			-	-
Тема 3. Спілкування як інструмент професійної діяльності	-	-			-	-
Тема 4. Риторика і мистецтво презентації	-	-			-	-
Тема 5. Культура усного фахового спілкування. Форми колективного обговорення професійних проблем	4	8			-	80
Тема 6. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Етикет службового листування	-	-			-	-
Тема 7. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні. Українська термінологія	-	-			-	-
Разом	4	8	28	40	-	80

Екзамен					20	20
Разом	4	8	28	40	20	100

Шкала та критерії оцінювання опитування на практичних заняттях

D8IP_6д_2025

D8IP_6з_2025

Кількість балів	Критерії оцінювання
4 (максимальна)	Здобувач вищої освіти якісно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі й всебічні знання з теми, чітко усвідомлює основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, висловлює своє ставлення до тих чи тих проблем, на високому рівні володіє державною мовою, має цілком сформовані навички професійної комунікації. Демонструє високий рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
3	Здобувач вищої освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, викладає його аргументовано, висвітлює основні положення з рекомендованої літератури; висловлює свої міркування з приводу тих чи тих проблем, але припускається певних неточностей; наявні незначні мовленнєві помилки, має цілком сформовані навички професійної комунікації. Демонструє достатній рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
2	Здобувач вищої освіти поверхнево висвітлює проблему, виявляє недостатній рівень володіння нормами літературної мови, має частково сформовані навички професійної комунікації. Демонструє середній рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
1	Здобувач вищої освіти має фрагментарні знання з теми, допускає значну кількість помилок, виявляє недостатні навички спілкування в усній формі державною мовою. Демонструє низький рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
0 (мінімальна)	Здобувач вищої освіти не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички та

	навички професійної комунікації не сформовані, що не дає змогу оцінити рівень сформованості компетентностей і досягнення програмних результатів.
--	--

Шкала та критерії оцінювання виконання навчальних завдань на практичних заняттях

D8ПР бд 2025

Кількість балів	Критерії оцінювання
4 <i>(максимальна)</i>	Практичне завдання виконано правильно; здобувач вищої освіти вправно застосовує навички спілкування в усній та письмовій формі державною мовою, а також набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. Демонструє високий рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
3	Практичне завдання виконано правильно, трапляються лише поодинокі помилки, мовне оформлення відповідей потребує коригування; здобувач вищої освіти належно володіє навичками спілкування в усній та письмовій формі державною мовою, а також застосовує набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. Демонструє достатній рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
2	Практичне завдання виконано частково; здобувач вищої освіти частково застосовує навички спілкування в усній та письмовій формі державною мовою, а також набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; частково виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. Демонструє середній рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
1	Практичне завдання виконано фрагментарно; здобувач вищої освіти демонструє недостатній рівень застосування навичок спілкування в усній та письмовій формі державною мовою, а також набутих теоретичних знань для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; виявляє недостатній рівень самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. Демонструє низький рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
0 <i>(мінімальна)</i>	Практичне завдання не виконано або виконано неправильно; здобувач вищої освіти демонструє недостатній рівень володіння державною мовою, не виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, що не дає змогу оцінити рівень

	сформованості компетентностей і досягнення програмних результатів.
--	--

Шкала та критерії оцінювання виконання навчальних завдань на практичних заняттях

Д8/ПР_бз_2025

Кількість балів	Критерії оцінювання
7-8 <i>(максимальна)</i>	Практичне завдання виконано правильно; здобувач вищої освіти вправно застосовує навички спілкування в усній та письмовій формі державною мовою, а також набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. Демонструє високий рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
5-6	Практичне завдання виконано правильно, трапляються лише поодинокі помилки, мовне оформлення відповідей потребує коригування; здобувач вищої освіти належно володіє навичками спілкування в усній та письмовій формі державною мовою, а також застосовує набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. Демонструє достатній рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
3-4	Практичне завдання виконано частково; здобувач вищої освіти частково застосовує навички спілкування в усній та письмовій формі державною мовою, а також набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; частково виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. Демонструє середній рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
1-2	Практичне завдання виконано фрагментарно; здобувач вищої освіти демонструє недостатній рівень застосування навичок спілкування в усній та письмовій формі державною мовою, а також набутих теоретичних знань для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; виявляє недостатній рівень самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. Демонструє низький рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
0 <i>(мінімальна)</i>	Практичне завдання не виконано або виконано неправильно; здобувач вищої освіти демонструє недостатній рівень володіння державною мовою, не виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, що не дає змогу оцінити рівень сформованості компетентностей і досягнення програмних результатів.

Шкала та критерії оцінювання виступу-презентації здобувачів вищої освіти
D8ПР бд 2025

Кількість балів	Критерії оцінювання
5 (максимальна)	Зміст промови відповідає заявленій темі, структура є чіткою, продуманою, сам виступ оригінальний, лаконічний, містить тільки необхідні аргументи, студент вільно володіє державною мовою та принципами успішної професійної комунікації, мовлення його вирізняється яскравістю, емоційністю, образністю, оратор займає різні комунікативні позиції, тримається невимушено і впевнено, легко встановлює контакт з аудиторією, активізує її увагу. Демонструє високий рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
4	Зміст промови відповідає заявленій темі, чітко простежується структура виступу, переходить від однієї частини до іншої логічно обґрунтовані, переконливими є висновки, мова виступу образна, оратор використовує низку допоміжних матеріалів, загалом встановлює контакт з аудиторією, але губиться під час дискусії, має певні недоліки, пов'язані з технікою мовлення (дикція, інтонація, темп), наявні поодинокі мовленнєві помилки. Демонструє достатній рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
3	Промова є достатньо інформативною, структурованою, але підбір фактів, аргументів подеколи суперечить поставленій меті виступу, використання допоміжних матеріалів не завжди є логічним і виправданим, простежуються деякі порушення, пов'язані з технікою мовлення, виникають незначні труднощі під час встановлення контакту з аудиторією, здобувач вищої освіти губиться, не може впевнено відповісти на поставлені запитання. Демонструє середній рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
1-2	Зміст промови лише частково відповідає заявленій темі, аргументи дібрані хаотично, що негативно впливає на переконливість виступу, здобувач вищої освіти недостатньо добре володіє матеріалом, мовлення є збідненим, не вдається встановити контакт з аудиторією, зацікавити її. Демонструє низький рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
0 (мінімальна)	Виступ не підготовлено, що не дає змогу оцінити рівень сформованості компетентностей і досягнення програмних результатів.

Шкала та критерії оцінювання тестової контрольної роботи
D8ІР бд 2025

Тип / опис тестових завдань контрольної роботи	Шкала оцінювання
Закрите завдання із простим множинним вибором (одновибіркове). Завдання складається з основи та трьох – чотирьох варіантів відповідей, з яких лише один правильний.	0 або 1 бал: 1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь або відповіді на завдання не надано.
Закрите завдання із простим множинним вибором (багатовибіркове). Завдання складається з основи та чотирьох варіантів відповідей, з яких кілька правильних.	0 або 1 бал: 1 бал, якщо вказано кожен правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь або відповіді на завдання не надано.
Максимальна кількість балів	15 балів

Критерії та шкала оцінювання виконання завдань тестової самостійної роботи
D8ІР бд 2025
D8ІР бз 2025

Тип / опис тестових завдань самостійної роботи	Шкала оцінювання
Закрите завдання із простим множинним вибором (одновибіркове). Завдання складається з основи та трьох – чотирьох варіантів відповідей, з яких лише один правильний.	0 або 0,5 бала: 0,5 бала, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь або відповіді на завдання не надано.
Закрите завдання із простим множинним вибором (багатовибіркове). Завдання складається з основи та чотирьох – семи варіантів відповідей, з яких кілька правильних.	0 або 0,5 бала: 0,5 бала, якщо вказано кожен правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь або відповіді на завдання не надано.
Закрите завдання на перехресну відповідність. Завдання складається з основи та двох стовпчиків інформації, позначених цифрами (ліворуч) і буквами (праворуч). Виконання завдання передбачає встановлення відповідності (утворення «логічних пар») між інформацією, позначеною цифрами та буквами.	0 або 0,5 бала: 0,5 бала, якщо вказано кожен правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь або відповіді на завдання не надано.
Максимальна кількість балів	28 (4 бали × 7 тестів)

Шкала та критерії оцінювання виконання індивідуального завдання (контрольної роботи) для здобувачів вищої освіти
D8ІР бз 2025

Бали	Критерії оцінювання
------	---------------------

20 балів (максимальна)	ставиться в тому разі, коли здобувач вищої освіти дав повні й чіткі відповіді на поставлені теоретичні питання; практичні завдання виконано правильно; мовне оформлення відповідей бездоганне. Демонструє високий рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
15-19 балів	ставиться в тому разі, коли здобувач вищої освіти дав відповіді на поставлені питання, але при цьому припустився незначних помилок, спрощень; при виконанні практичних завдань допущено не більше чотирьох помилок; мовне оформлення відповідей потребує незначного коригування. Демонструє достатній рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
9 – 14 балів	ставиться в тому разі, коли здобувач вищої освіти дав неповні відповіді на теоретичні питання, допущено неправильне тлумачення окремих мовознавчих категорій, наявні логічні та змістові помилки (непослідовність викладу матеріалу, суть питання розкрита частково); при виконанні практичних завдань допущено до семи помилок; наявні грубі порушення мовних норм. Демонструє середній рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
4– 8 балів	ставиться в тому разі, коли відповіді на поставлені теоретичні питання фрагментарні; при виконанні практичних завдань допущено до дев'яти помилок; наявні грубі порушення мовних норм. Демонструє низький рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
1-3 бали	ставиться в тому разі, коли відповіді на поставлені теоретичні питання висвітлено частково; під час виконання практичних завдань допущено більше дев'яти помилок; наявні грубі порушення мовних норм. Сформованість компетентностей та досягнення програмних результатів навчання є частковим.
0 балів (мінімальна)	неможливо оцінити рівень сформованості компетентностей і досягнення програмних результатів.

Критерії оцінювання тестів індивідуального завдання (контрольної роботи)

Тип / опис тестових завдань контрольної роботи	Шкала оцінювання
Закрите завдання із простим множинним вибором (одновибіркове). Завдання складається з основи та трьох – чотирьох варіантів відповідей, з яких лише один правильний.	0 або 1 бал: 1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь або відповіді на завдання не надано.
Закрите завдання із простим множинним вибором (багатовибіркове).	0 або 1 бал:

Завдання складається з основи та чотирьох варіантів відповідей, з яких кілька правильних.	1 бал, якщо вказано кожну правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь або відповіді на завдання не надано.
Максимальна кількість балів	20 балів

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти на екзамені

D8PP_бд_2025

D8PP_бз_2025

Тип / опис тестових завдань контрольної роботи	Шкала оцінювання
Закрите завдання із простим множинним вибором (одновибіркове). Завдання складається з основи та трьох – чотирьох варіантів відповідей, з яких лише один правильний.	0 або 1 бал: 1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь або відповіді на завдання не надано.
Закрите завдання із простим множинним вибором (багатовибіркове). Завдання складається з основи та чотирьох варіантів відповідей, з яких кілька правильних.	0 або 1 бал: 1 бал, якщо вказано кожну правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь або відповіді на завдання не надано.
Максимальна кількість балів	20 балів

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено під час реалізації навчальної дисципліни

Ноутбук, мережа Wi-Fi, мультимедійне обладнання (проектор), проекційний екран, презентації, дошка аудиторна.

13. Політика навчальної дисципліни

- щодо термінів виконання та перескладання

У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних заняттях без поважної причини (відсутнє документальне підтвердження) надається право одержати бали за передбачені робочою програмою форми поточного контролю, але із загальної суми вираховується 1 бал.

- щодо відвідування занять

Відвідування лекційних і практичних занять є обов'язковим, запізнення – лише з поважних причин.

- щодо академічної доброчесності

Списування під час виконання тестових завдань, практичних завдань та завдань екзаменаційної роботи заборонені. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ:

<https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>

- щодо зарахування результатів неформальної/інформальної освіти

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Зокрема визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті на різноманітних навчальних платформах (Prometheus, Coursera тощо), за частиною освітнього компонента може здійснюватися до початку або впродовж семестру, в якому опановується освітній компонент, проте не пізніше, ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю. Визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті, дозволяються для освітнього компонента, який здобувачі вищої освіти

починають опановувати з другого семестру (1 курсу), та проводяться до початку семестру, у якому згідно з навчальним планом і робочим навчальним планом відповідної освітньо-професійної програми передбачено його вивчення. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproneformalnuosvitu2025.pdf>

- щодо оскарження результатів оцінювання

Оскарження результатів оцінювання здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf>

Після завершення вивчення навчальної дисципліни кожен здобувач вищої освіти має пройти опитування в особистому кабінеті АСУ ПДАУ.

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Азарова Л. Є., Радомська Л. А. Українська мова за професійним спрямуванням у таблицях і схемах : підручник. Вінниця : ВНТУ, 2022. 200 с.
2. Голоюх Л. В. Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посібник. Луцьк, 2022. 192 с.
3. Підгурська В. Ю., Голубовська І. В. Українська мова за професійним спрямуванням : навчальний посібник. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 192 с.
4. Українська мова (за професійним спрямуванням) : посібник-практикум / Г. Л. Вознюк, С. З. Булик-Верхола, І. П. Васишин та ін. Львів, 2020. 324 с.
5. Шевчук С. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. Київ : Алерта, 2023. 536 с.

Допоміжні

1. Дедухо А. В., Сизоненко Н. М., Мокляк О. І. Функціональні характеристики мовленнєвого акту вибачення в українській мові. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Філологія». Острог : Вид-во НаУОА, 2025. Вип. 25 (93). С. 17–20.
2. Дзинглюк О. С., Мокляк О. І., Бабишева М. І. Застосування соціокультурного підходу у викладанні української мови за професійним спрямуванням. *Закарпатські філологічні студії*. 2025. Вип. 40, т. 1. С. 21–24.
3. Климова К. Я. Українська мова (за професійним спрямуванням): навчальний посібник для здобувачів вищої освіти та викладачів-словесників. Житомир : Вид-во Поліського національного університету, 2020. 260 с.
4. Мамич М. В. Українська мова (за професійним спрямуванням) : навчально-методичний посібник. 3-тє вид., доповнене і перероблене. Одеса : Фенікс, 2023. 86 с.
5. Мокляк О. Запозичення як джерело формування сучасного молодіжного сленгу. *Сучасні проблеми дослідження української мови й методики її навчання в закладах загальної середньої та вищої освіти* : матеріали Міжн. наук.-практ. конф., м. Полтава, 16–17 лютого 2023 р. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2023. С. 104–107.
6. Мокляк О. І. Структурно-семантична характеристика прізвиськ села Лихачівка Котелевського району Полтавської області. *Закарпатські філологічні студії*. 2021. Вип. 17, т. 1. С. 44–48.

7. Сизоненко Н. М., Дедухо А. В., Мокляк О. І. Стратегія самопрезентації і тактика її реалізації (на матеріалі політичного інтерв'ю). *Вісник науки та освіти*. 2025. № 5. С. 594–609.
8. Nataliia Syzonenko & Yanina Tahiltseva. Psycholinguistic Analysis of the Structure of the Stimulus 'Competitiveness'. *London journal of research in humanities and social sciences*. 2022. Volume 22. Issue 7. P. 13–28.

Інформаційні ресурси

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови. URL : <http://www.slovnyk.net>
2. Лінгвістичний портал з української мови. URL: www.mova.info .
3. Типова інструкція з документування управлінської інформації в електронній формі та організації роботи з електронними документами в діловодстві, електронного міжвідомчого обміну. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-%D0%BF#Text>
4. Український правопис. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf>